

Minister Zdrowia

DLU.055.43.2022.EK
Warszawa, 27 stycznia 2023

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na Pani petycję z dnia 18 grudnia 2022 r., znak: XII/64/22, dotyczącą możliwości rezygnacji z korzystania ze świadczeń finansowanych ze środków publicznych, w tym z wyboru lekarza podstawowej opieki zdrowotnej (POZ), Departament Lecznictwa uprzejmie prosi o przyjęcie poniższych informacji.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że możliwość korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych stanowi uprawnienie (a nie obowiązek).

Ponadto, zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz.U. z 2022 r. poz. 1876, ze zm.), pacjent ma prawo do wyrażenia zgody na udzielenie określonych świadczeń zdrowotnych lub odmowy takiej zgody, po uzyskaniu stosownych informacji nt. stanu zdrowia.

W odniesieniu do zasad wyboru lekarza POZ zaznaczenia wymaga, że zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2527, ze zm.), pacjent ma prawo (nie obowiązek) wyboru świadczeniodawcy, udzielającego świadczeń z zakresu POZ, w ramach którego może wybrać lekarza POZ, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ) zawarł umowę o udzielanie świadczeń z zakresu POZ, albo który wykonuje zawód u świadczeniodawcy, z którym NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń z zakresu POZ.

Przepisy ww. ustawy nie przewidują trybu postępowania w przypadku rezygnacji z wybranego lekarza POZ, gdy nie jest ona związana z wyborem nowego lekarza POZ. Należy jednak podkreślić, iż złożenie deklaracji stanowi oświadczenie woli świadczeniobiorcy, w konsekwencji powyższego ma on prawo do zmiany tego oświadczenia, a więc także do wycofania przedmiotowej deklaracji.

W związku z powyższym rezygnacja może nastąpić poprzez złożenie przez świadczeniobiorcę oświadczenia woli, zgodnie z art. 60 ustawy - Kodeks cywilny (Dz.U. z 2022 r. poz. 1360, ze zm.). Zgodnie z ww. przepisem, z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, w tym również przez ujawnienie tej woli w postaci elektronicznej. Przy czym zgodnie z art. 61 § 1 Kodeksu cywilnego, oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Oświadczenie woli rezygnacji z wybranego lekarza POZ, pielęgniarki POZ czy położnej POZ świadczeniobiorca powinien złożyć świadczeniodawcy, do którego był zadeklarowany.

Podkreślić należy, iż wybór, jak i możliwość rezygnacji z zadeklarowanego świadczeniodawcy POZ traktowany jest jako wyraz swobodnej woli danego świadczeniobiorcy. Powyższa możliwość odnosi się zarówno do pacjentów powyżej, jak i poniżej 18. roku życia. Jednocześnie podkreślić należy, że w przypadku skorzystania z tej możliwości pacjent pozostanie bez opieki wybranego uprzednio świadczeniodawcy POZ.

W przypadku wyrejestrowania z ubezpieczenia zdrowotnego nie ma potrzeby składania dodatkowej rezygnacji z wybranych lekarza/pielęgniarki POZ.

Jednocześnie zaznaczyć należy, iż obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego oraz obowiązek opłacania z tego tytułu składki na ubezpieczenie zdrowotne ma charakter powszechny i dotyczy wszystkich osób posiadających tytuł do ubezpieczenia. Składka na ubezpieczenie zdrowotne jest obciążeniem publicznoprawnym, które ma charakter celowy (przeznaczana jest na finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej), a obowiązek jej opłacania wynika z przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm.).

W przypadku zaistnienia trudności z realizacją ww. praw, w pierwszej należy skontaktować się z kierownikiem podmiotu leczniczego, ponieważ zgodnie z art. 4 ust. 2 oraz art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2022 r. poz. 633, ze zm.), to kierownik odpowiada za zarządzenie placówką. W przypadku braku wnioskowanej reakcji, należy powiadomić w postaci pisemnej skargi właściwy terytorialnie oddział wojewódzki NFZ. Przy czym zauważyć należy, że Fundusz nie odpowiada za usunięcie danych z bazy pacjentów danej przychodni.

Z wyrazami szacunku
z up. Dyrektora
Michał Misiura
Zastępca Dyrektora
/dokument podpisany elektronicznie/